

Πανελλήνια Ένωση Σχολικών Συμβούλων

Πληροφορίες : Δ.Σ.
Διεύθυνση : Ξενοφώντος 15Α
Τ.Κ. : 105 57 Αθήνα
Τηλέφωνο : 210.3229120
Τηλεομοιότυπο : 210.3229120
Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο : pess@pess.gr
Δικτυακός τόπος : <http://www.pess.gr>

Αθήνα, 8 Ιουλίου 2017

Αριθμός πρωτοκόλλου: 20

Προς:

- Υπουργό Παιδείας
- Κόμματα Βουλής
- Σχολικοί Σύμβουλοι

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ	ΑΛΕΞΑΝΔΡΑΤΟΣ ΓΙΩΡΓΟΣ	ΠΕ70	6946338678
ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ	ΚΑΤΩΠΟΔΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ	ΠΕ01	6979469080
ΓΕΝ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ	ΑΡΒΑΝΙΤΗ-ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ ΤΟΤΑ	ΠΕ60	6972213170
ΕΙΔ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ	ΣΑΚΕΛΛΑΡΟΠΟΥΛΟΥ ΕΥΗ	ΠΕ70	6979961268
ΤΑΜΙΑΣ	ΜΑΚΑΝΤΑΣΗΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΗΣ	ΠΕ16	6972718293
ΜΕΛΗ	ΓΙΑΛΟΥΡΗΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣ	ΠΕ04	6944781897
	ΚΑΠΠΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	ΠΕ 70	6976809185
	ΛΑΛΙΩΤΗ ΚΑΤΕΡΙΝΑ	ΠΕ60	6937026854
	ΜΠΑΡΑΛΟΣ ΓΙΩΡΓΟΣ	ΠΕ03	6944225845
	ΟΡΦΑΝΟΣ ΠΕΤΡΟΣ	ΠΕ70	6948604332
	ΤΣΙΒΑΣ ΑΡΜΟΔΙΟΣ	ΠΕ70	6977747246

Θέμα: ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΠΕΣΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΤΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΣΤΗΝ ΤΡΙΤΟΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

1. Σύντομο Ιστορικό.

Το ζήτημα της υποβάθμισης του Λυκείου έχει απασχολήσει το υπουργείο Παιδείας εδώ και δεκαετίες. Το 1998, στην κατεύθυνση της ενίσχυσης του Λυκείου, θεσπίστηκε το σύστημα εξέτασης 14 μαθημάτων στη Β' Λυκείου και ισάριθμων μαθημάτων στη Γ' Λυκείου. Μετά από δύο χρόνια τα εξεταζόμενα μαθήματα μειώθηκαν σε 9 στη Β' τάξη και 9 στη Γ' τάξη. Στη συνέχεια, το 2005 οι εξετάσεις στη Β' Λυκείου καταργήθηκαν και τα εξεταζόμενα μαθήματα στη Γ' τάξη μειώθηκαν σε 6. Αργότερα, το 2013 ακολούθησε η θέσπιση ενός νέου πλαισίου λειτουργίας του Λυκείου με την εισαγωγή της τράπεζας θεμάτων, την προσμέτρηση των βαθμών των τριών τάξεων του Λυκείου και τον περιορισμό των πανελλαδικά εξεταζόμενων μαθημάτων σε 4. Το συγκεκριμένο πλαίσιο εφαρμόστηκε μόνο στην Α' Λυκείου και στη συνέχεια τροποποιήθηκε. Τελικά, αυτή τη στιγμή, με τους μαθητές να ασχολούνται μόνο με 4 ή 5 μαθήματα, τα οποία και εξετάζονται πανελλαδικά, το Λύκειο έχει επιστρέψει στην κατάσταση πριν το 1999, δηλαδή στην εποχή των δεσμών, μια περίοδο που το Λύκειο είχε απαξιωθεί πολύ.

2. Τα προβλήματα και οι παράμετροι.

Είναι κοινή παραδοχή ότι το Λύκειο εδώ και πολλά χρόνια έχει απολέσει τον εκπαιδευτικό του ρόλο σε σημαντικό βαθμό. Είναι διαπιστωμένο ότι εδώ και δεκαετίες οι μαθητές στο Λύκειο, σε μικρό βαθμό στην Α' τάξη, σε μεγαλύτερο στη Β' και στο μέγιστο στην Γ' τάξη δεν δείχνουν ενδιαφέρον παρά μόνο για τα πανελλαδικά εξεταζόμενα μαθήματα. Αυτό έχει δυσμενέστατη επίδραση στη συνολική

λειτουργία του σχολείου. Γενικότερα, το Λύκειο θεωρείται από τους μαθητές απαξιωμένο παρά τις φιλότιμες προσπάθειες των εκπαιδευτικών. Οι παράμετροι που συνδέονται με το φαινόμενο αυτό είναι πολλοί, όπως:

- Είναι διαπιστωμένο ότι οι μαθητές ασχολούνται μόνο με εκείνα τα μαθήματα τα οποία θα εξετασθούν πανελλαδικά και συνδέονται με την εισαγωγή τους στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Τα μαθήματα αυτά είναι εκείνα που οι μαθητές παρακολουθούν με ενδιαφέρον στη Γ' Λυκείου, ενώ όλα τα υπόλοιπα μαθήματα αντιμετωπίζονται ως αγγαρεία, απαξιωτικά και με ελάχιστο έως μηδενικό ενδιαφέρον. Παράλληλα, οι εκπαιδευτικοί που διδάσκουν μαθήματα που δεν εξετάζονται πανελλαδικά, βιώνουν μια εξαιρετικά δυσάρεστη κατάσταση κατά την εκτέλεση των διδακτικών τους καθηκόντων. Ιδιαίτερα από το έτος 2015-2016, οπότε τα πανελλαδικά εξεταζόμενα μαθήματα μειώθηκαν σε 4 (για τους περισσότερους μαθητές) ή 5 (για μικρό ποσοστό μαθητών), η κατάσταση επιδεινώθηκε. Μάλιστα, παρατηρείται το φαινόμενο, σε μαθήματα προσανατολισμού να βρίσκονται στην ίδια τάξη μαθητές με διαφορετικά ενδιαφέροντα και προσδοκίες. Συγκεκριμένα, στα μαθήματα Μαθηματικά και Βιολογία, υπάρχουν μαθητές οι οποίοι θα εξετασθούν πανελλαδικά μόνο στη Βιολογία ή μόνο στα Μαθηματικά, ενώ ελάχιστοι είναι οι μαθητές κάθε σχολείου που εξετάζονται και στα δύο μαθήματα. Παρατηρείται, δηλαδή, το φαινόμενο του μειωμένου ενδιαφέροντος, από πλευράς μεγάλου πλήθους μαθητών, ακόμη και για μαθήματα προσανατολισμού.
- Η επιλογή συγκεκριμένης ομάδας προσανατολισμού/κατεύθυνσης, από πλευράς των μαθητών συνδέεται σε μεγάλο βαθμό με τις προοπτικές επαγγελματικής αποκατάστασης. Καθώς οι επαγγελματικές προοπτικές μεταβάλλονται ταχύτατα, μεταβάλλονται ανάλογα οι προτιμήσεις και οι επιλογές των μαθητών, αφού από κάθε ομάδα μαθημάτων προσανατολισμού δίδεται στο μαθητή η δυνατότητα πρόσβασης σε συγκεκριμένα τμήματα της Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης. Κλασικό παράδειγμα αποτελούν τα παιδαγωγικά τμήματα. Στις αρχές του 2000 τα τμήματα αυτά είχαν μεγάλη ζήτηση και το επίπεδο των εισαγόμενων μαθητών ήταν υψηλό. Μετά το 2010 η ζήτηση είναι μειωμένη και χαμηλότερο το επίπεδο των εισαγόμενων μαθητών. Για το λόγο αυτό κρίνεται ως μη απαραίτητη η ύπαρξη διακριτής ομάδας παιδαγωγικών σπουδών. Η εισαγωγή στα τμήματα αυτά θα πρέπει να επιτρέπεται από κάθε ομάδα προσανατολισμού. Αυτό βέβαια προϋποθέτει ότι οι νεοεισερχόμενοι φοιτητές των παιδαγωγικών τμημάτων θα πρέπει να έχουν υπόβαθρο τόσο θεωρητικών όσο και θετικών σπουδών.
- Η μείωση του αριθμού των πανελλαδικά εξεταζόμενων μαθημάτων επιδρά αρνητικά στην καλλιέργεια της λεγόμενης γενικής παιδείας. Για παράδειγμα οι μαθητές της ομάδας ανθρωπιστικών σπουδών (θεωρητικής κατεύθυνσης) δεν δείχνουν ενδιαφέρον για μαθήματα όπως τα Μαθηματικά και οι Φυσικές επιστήμες. Αντίστοιχα, οι μαθητές ομάδων προσανατολισμού θετικών σπουδών ή επιστημών υγείας δεν δείχνουν ενδιαφέρον για μαθήματα, όπως η Ιστορία.
- Ο αριθμός των πανελλαδικά εξεταζόμενων μαθημάτων είναι άμεσα συνδεδεμένος με τον αριθμό των Πανεπιστημιακών Τμημάτων στα οποία οι μαθητές θα έχουν δυνατότητα πρόσβασης. Μικρός αριθμός μαθημάτων, συνεπάγεται δυνατότητα επιλογής μικρού αριθμού πανεπιστημιακών τμημάτων και αντίστροφα. Ακόμη, μπορεί να οδηγήσει στην εισαγωγή μαθητών σε Σχολή χωρίς να έχει εξετασθεί σε μάθημα που θεωρείται ως βασικό προαπαιτούμενο μάθημα γι' αυτή τη Σχολή. Το ζήτημα παίρνει διαστάσεις αντιπαράθεσης συντεχνιακού τύπου όπως συνέβη στο παρελθόν μεταξύ Χημείας και Πληροφορικής.
- Ο διαχωρισμός των μαθημάτων σε μαθήματα γενικής παιδείας και σε μαθήματα προσανατολισμού, αναφορικά με το περιεχόμενο του κάθε μαθήματος καθώς και τη συγκρότηση των τμημάτων στο

Λύκειο, δημιουργεί προβλήματα κατά τη διδασκαλία. Με το ισχύον σύστημα, τα τμήματα κάθε Τάξης συγκροτούνται ως τμήματα γενικής παιδείας κατ' αλφαβητική σειρά, ανεξάρτητα από τις προτιμήσεις ομάδας προσανατολισμού την οποία έχουν επιλέξει. Έτσι, οι μαθητές κάθε τμήματος παρακολουθούν μαζί μαθήματα γενικής παιδείας και διαχωρίζονται σε τμήματα προσανατολισμού μόνο σε συγκεκριμένες ώρες, όταν διδάσκονται τα συγκεκριμένα μαθήματα της ομάδας προσανατολισμού. Αυτό:

- δημιουργεί προβλήματα στη δημιουργία και ανάπτυξη του ωρολογίου προγράμματος στο σχολείο,
 - εντείνει την ανομοιογένεια μαθητών κατά την παρακολούθηση των μαθημάτων γενικής παιδείας,
 - λειτουργεί αρνητικά όταν το περιεχόμενο ενός μαθήματος γενικής παιδείας, όπως συμβαίνει συχνά, έχει στοιχεία υποστήριξης ενός μαθήματος κατεύθυνσης. Π.χ. το μάθημα των Μαθηματικών Γενικής Παιδείας διδάσκεται σε τμήμα που συγκροτείται από μαθητές που έχουν επιλέξει ανθρωπιστικές σπουδές, οικονομικές σπουδές και θετικές σπουδές. Το περιεχόμενό του δεν ενδιαφέρει και ούτε είναι εύκολο να προσεγγισθεί από τους μαθητές των ανθρωπιστικών σπουδών. Ο εκπαιδευτικός έχοντας ανομοιογενές ακροατήριο δυσκολεύεται κατά τη διδασκαλία, ενώ οι ενδιαφερόμενοι μαθητές (οικονομικών ή θετικών σπουδών) δεν τυγχάνουν διδασκαλίας του απαιτούμενου επιπέδου.
- Σε ότι αφορά στο τεχνικό μέρος του συστήματος επιλογής στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, επισημαίνεται ότι η ύπαρξη συντελεστών βαρύτητας μόνο σε δύο μαθήματα, ανά ομάδα προσανατολισμού, οδηγεί σε στρεβλώσεις. Για παράδειγμα, πόσο λογικό είναι για την εισαγωγή στο τμήμα Χημείας να λαμβάνεται αυξημένη βαρύτητα για τα μαθήματα Μαθηματικά και Φυσική, ενώ η επίδοση στη Χημεία να έχει την ίδια βαρύτητα με εκείνη της Γλώσσας (χωρίς συντελεστή βαρύτητας) και μικρότερη από τα Μαθηματικά και τη Φυσική που έχουν συντελεστή 1,3 και 0,7 αντίστοιχα;

3. Προτάσεις

3.1. Γενικά για το Λύκειο.

Η ενδυνάμωση του Λυκείου μπορεί να επιτευχθεί μέσω των παρακάτω ρυθμίσεων:

- i. Εξέταση κατά τις πανελλαδικές εξετάσεις στο σύνολο της διδακτέας ύλης του Λυκείου για κάθε εξεταζόμενο μάθημα.
- ii. Επαναφορά της Τράπεζας Θεμάτων Διαβαθμισμένης Δυσκολίας σε βελτιωμένη μορφή, λαμβάνοντας υπόψη την εμπειρία της πρώτης εφαρμογής, ώστε να αποφευχθούν στρεβλώσεις που είχαν παρατηρηθεί.
- iii. Δημιουργία Τράπεζας Θεμάτων Αυξημένης Δυσκολίας, για να χρησιμοποιηθεί στις εξετάσεις εισαγωγής στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση.
- iv. Συνυπολογισμός των βαθμών προαγωγής κάθε τάξης με συγκεκριμένη ποσόστωση στη διαμόρφωση του βαθμού Εθνικού Απολυτηρίου.
- v. Συνυπολογισμός του Βαθμού Απολυτηρίου για την εισαγωγή στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση.
- vi. Συγκρότηση των τμημάτων στη Β' και Γ' τάξη Λυκείου στη βάση της επιλογής ομάδας προσανατολισμού.

- vii. Στα εξεταζόμενα πανελλαδικά μαθήματα κάθε ομάδας προσανατολισμού (κατεύθυνση) να περιληφθούν και μαθήματα με περιεχόμενο αντίθετο (δηλαδή μη άμεσα σχετιζόμενο) προς την ομάδα. Για παράδειγμα στη θετική κατεύθυνση να εξετάζεται και μάθημα θεωρητικής κατεύθυνσης π.χ. Ιστορία. Η πρόταση αυτή συνεπάγεται παροχή σφαιρικής εκπαίδευσης αλλά και περισσότερα εξεταζόμενα μαθήματα.
- viii. Περιεχόμενο μαθημάτων προσαρμοσμένο στις δυνατότητες και το επίπεδο των μαθητών κάθε ομάδας προσανατολισμού. Δηλαδή τα μαθήματα που θα διδάσκονται σε μία ομάδα προσανατολισμού να ανήκουν στην ομάδα αυτή είτε είναι γενικής παιδείας, είτε είναι μαθήματα προσανατολισμού. Για παράδειγμα οι μαθητές της ομάδας προσανατολισμού Ανθρωπιστικών σπουδών θα διδάσκονται ένα μόνο μάθημα Ιστορίας, διαφορετικού περιεχομένου και με διαφορετικές ώρες/εβδομάδα από τους μαθητές άλλων ομάδων προσανατολισμού. Επίσης, οι μαθητές της ομάδας προσανατολισμού θετικών σπουδών θα διδάσκονται ένα μόνο μάθημα Μαθηματικών, ομοίως διαφορετικού περιεχομένου και με διαφορετικές ώρες/εβδομάδα από τους μαθητές άλλων ομάδων προσανατολισμού. Με τον τρόπο αυτό βελτιώνεται ουσιαστικά τόσο το περιεχόμενο, όσο και η διδασκαλία κάθε μαθήματος. Ταυτόχρονα, οι μαθητές θα διδάσκονται λιγότερα μαθήματα για περισσότερες ώρες ανά μάθημα, θα αντιστοιχούν λιγότερα βιβλία ανά μαθητή, ενώ η δημιουργία των εβδομαδιαίων ωρολογίων προγραμμάτων θα καταστεί ευκολότερη.

3.2. Προτάσεις για την αρχιτεκτονική του Λυκείου

Α' Λυκείου.

Η τάξη αυτή μπορεί να παραμείνει ως έχει και να αποτελεί την τάξη, με την ολοκλήρωση της οποίας, οι μαθητές θα μπορούν να έχουν όλα εκείνα τα δεδομένα για να προσανατολισθούν προς την κατεύθυνση των ενδιαφερόντων τους και τις σπουδές που θα επιθυμούσαν να ακολουθήσουν. Στην τάξη αυτή προτείνεται:

- Οι μαθητές να κατανέμονται σε τμήματα κατ' αλφαβητική σειρά.
- Όλα τα μαθήματα να είναι γενικής παιδείας και κοινά.
- Οι μαθητές να έχουν τη δυνατότητα επιλογής ενός ή δύο μαθημάτων από ένα σύνολο μαθημάτων.

Β' Λυκείου

- Οι μαθητές επιλέγουν ομάδα προσανατολισμού μεταξύ δύο ομάδων (Θεωρητικών Σπουδών και Θετικών Σπουδών)
- Οι μαθητές κατανέμονται σε τμήματα στη βάση της επιλογής Ομάδας Προσανατολισμού, σε αντίθεση με ό,τι συμβαίνει σήμερα.
- Σε κάθε ομάδα διδάσκονται μαθήματα
 - κοινά για όλες τις ομάδες
 - σχετικά με το περιεχόμενο της ομάδας προσανατολισμού
 - αντίθετα με το περιεχόμενο της ομάδας προσανατολισμού, ώστε να εξασφαλίζεται ότι στους μαθητές θα παρέχεται σφαιρική μόρφωση.

Γ' Λυκείου

- Οι μαθητές επιλέγουν ομάδα προσανατολισμού, **όχι απαραίτητα αλλά ουσιαστικά στη βάση της επιλογής της Β' τάξης.**
- Οι μαθητές κατανέμονται σε τμήματα στη βάση της επιλογής Ομάδας Προσανατολισμού.
- Σε κάθε ομάδα διδάσκονται μαθήματα
 - κοινά για όλες τις ομάδες
 - σχετικά με το περιεχόμενο της ομάδας προσανατολισμού
 - αντίθετα με το περιεχόμενο της ομάδας προσανατολισμού, ώστε να εξασφαλίζεται ότι στους μαθητές θα παρέχεται σφαιρική μόρφωση. Το ποσοστό των ωρών διδασκαλίας των μαθημάτων αυτών αυξάνει σημαντικά στη Γ' Λυκείου.
- Το πλήθος των ομάδων προσανατολισμού μπορεί να είναι από 2 έως 4. Ως βέλτιστη πρόταση κρίνεται η ύπαρξη 2 ομάδων προσανατολισμού και στη Γ' Λυκείου. Οι λόγοι είναι:
 - Εφαρμόζεται πλήρως σε όλα τα σχολεία της επικράτειας, ακόμη και στα απομακρυσμένα.
 - Παρέχει τη δυνατότητα περισσότερων επιλογών στο μαθητή. Αν ο μαθητής επιθυμεί λίγα συγκεκριμένα τμήματα τριτοβάθμιας, μπορεί να εξετάζεται πανελλαδικά σε λίγα μαθήματα. Αν επιθυμεί περισσότερα τμήματα, μπορεί να εξετάζεται σε περισσότερα μαθήματα και να έχει δυνατότητα πρόσβασης και σε αυτά.

3.3. Ενδοσχολικές Εξετάσεις

- Για την προαγωγή των μαθητών στις τάξεις Α' και Β', οι μαθητές εξετάζονται στο τέλος κάθε έτους σε γραπτές εξετάσεις.
- Τα θέματα των εξετάσεων στην Α' και Β' τάξη προέρχονται κατά 50% από Τράπεζα Θεμάτων διαβαθμισμένης δυσκολίας και κατά 50% από θέματα που επιλέγει ο εκπαιδευτικός του σχολείου.
- Η τελική επίδοση σε κάθε μάθημα της Α' και Β' τάξης προκύπτει κατά 50% από τον προφορικό βαθμό και κατά 50% από τον γραπτό.
- Η βαθμολόγηση των γραπτών γίνεται από τον εκπαιδευτικό του σχολείου με καλυμμένα τα στοιχεία του μαθητή. Για τη διασφάλιση της αντικειμενικότητας και του αδιάβλητου των εξετάσεων γίνεται δειγματοληπτικός έλεγχος γραπτών από επιτροπή υπό την επίβλεψη Σχολικού Συμβούλου. Εναλλακτικά θα μπορούσε να εξετασθεί η βαθμολόγηση να γίνεται σε βαθμολογικά κέντρα ανάλογα με το ισχύον σύστημα βαθμολόγησης των πανελληνίων εξετάσεων.
- Στο τέλος της Γ' τάξης οι μαθητές εξετάζονται σε όλα τα μαθήματα για την απόκτηση Εθνικού Απολυτηρίου. Στις εξετάσεις τα θέματα προέρχονται εξ ολοκλήρου από Τράπεζα Θεμάτων Διαβαθμισμένης Δυσκολίας.
- Η τελική επίδοση σε κάθε μάθημα προκύπτει κατά 50% από τον προφορικό βαθμό και κατά 50% από τον γραπτό.
- Η βαθμολόγηση των γραπτών της Γ' τάξης γίνεται σε ειδικά βαθμολογικά κέντρα (εκτός σχολείου).

- Ο προφορικός βαθμός του μαθητή εφόσον είναι μεγαλύτερος από τον γραπτό περισσότερο από 2 μονάδες αναπροσαρμόζεται προς τα κάτω, ώστε η διαφορά των δύο βαθμών να μην υπερβαίνει τις δύο μονάδες. Ομοίως αναπροσαρμόζεται προς τα πάνω ο προφορικός βαθμός, εφόσον είναι μικρότερος από τον γραπτό. Εναλλακτικά, προτείνουμε στην περίπτωση που ο γραπτός είναι μεγαλύτερος από τον προφορικό, ο τελικός βαθμός να είναι εκείνος του γραπτού.
- Ο μαθητής προάγεται στην επόμενη τάξη με βαθμολογία τουλάχιστον 10 σε κάθε μάθημα ή εφόσον έχει ετήσια επίδοση σε δύο, το πολύ, μαθήματα κάτω του 10, αν ο μέσος όρος όλων των μαθημάτων είναι 13 και άνω.

3.4. Εθνικό Απολυτήριο

Μετά από επιτυχείς εξετάσεις, ο μαθητής αποκτά Εθνικό Απολυτήριο. Ο βαθμός του Εθνικού Απολυτηρίου (B.E.A.) προκύπτει από συνυπολογισμό των επιδόσεων και των τριών τάξεων με συγκεκριμένη αλγόριθμο που ενσωματώνει τη βαρύτητα του βαθμού κάθε τάξης, B_1 , B_2 και B_3 αντίστοιχα για τις τάξεις Α, Β, Γ του Λυκείου.

Ο προτεινόμενος αλγόριθμος είναι: $B.E.A. = 10\% B_1 + 30\% B_2 + 60\% B_3$.

Για τα πρώτα έτη εφαρμογής θα μπορούσε να εξετασθεί το ενδεχόμενο, ο βαθμός της Α' Λυκείου να μη συνυπολογίζεται στο Βαθμό Εθνικού Απολυτηρίου και να γίνει πιλοτική εφαρμογή της βαθμολόγησης στο σχολείο.

3.5. Εισαγωγή στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση.

- Η εισαγωγή των μαθητών στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση προϋποθέτει Πανελλήνιες εξετάσεις.
- Οι Πανελλήνιες Εξετάσεις γίνονται μετά τις ενδοσχολικές εξετάσεις της Γ' Λυκείου σε όλα τα μαθήματα της ομάδας προσανατολισμού (βασικά και αντίθετα).
- Θα μπορούσε να εξετασθεί οι Πανελλήνιες εξετάσεις να γίνονται ταυτόχρονα με τις εξετάσεις της Γ' Λυκείου. Στην περίπτωση αυτή οι μαθητές εξετάζονται σε 2 επιπλέον θέματα αυξημένης δυσκολίας σε εκείνα τα μαθήματα που επιθυμούν. Ο βαθμός στα θέματα αυτά να υπολογίζεται ως βαθμός πανελλαδικής εξέτασης.
- Κάθε μαθητής μπορεί να επιλέγει τα μαθήματα στα οποία θα εξετάζεται πανελλαδικά.
- Ανάλογα με τα μαθήματα στα οποία ο μαθητής θα εξετάζεται πανελλαδικά θα έχει και δυνατότητα πρόσβασης σε συγκεκριμένα Τμήματα Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης.
- Τα μαθήματα που θα απαιτούνται για την πρόσβαση σε συγκεκριμένο τμήμα τριτοβάθμιας, θα καθορίζονται από τα ίδια τα τμήματα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.
- Η εξεταστέα ύλη είναι το σύνολο της διδακτέας ύλης κάθε μαθήματος στο σύνολο και των τριών τάξεων του Λυκείου.
- Κάποια θέματα των Πανελλαδικών εξετάσεων μπορούν να προέρχονται από θέματα της Τράπεζας Θεμάτων Αυξημένης Δυσκολίας τροποποιημένα από Κεντρική Επιτροπή.
- Η εισαγωγή των μαθητών γίνεται σε Τμήματα Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης. Η εισαγωγή των μαθητών αρχικά σε Σχολές και ακολούθως σε Τμήματα, χωρίς να απορρίπτεται ως ιδέα, προϋποθέτει αναδιάρθρωση των προγραμμάτων Σπουδών και της δομής των Ιδρυμάτων Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης.

- Η εισαγωγή των μαθητών θα γίνεται με βάση τη συνολική τους βαθμολογία, δηλαδή το Βαθμό Εθνικού Απολυτηρίου (Β.Ε.Α.) και τη βαθμολογία κάθε μαθήματος πανελλαδικά εξεταζόμενου.
- Κάθε επιμέρους βαθμολογία θα πολλαπλασιάζεται με κατάλληλο συντελεστή, που θα καθορίζεται από τα Τμήματα της Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης.
- Κάθε Τμήμα μπορεί να θέτει επιπλέον προϋποθέσεις εισαγωγής, όπως ελάχιστη βαθμολογία σε συγκεκριμένο ή συγκεκριμένα μαθήματα. (Π.χ. θα μπορούσε το Χημικό Τμήμα να θέσει ως προϋπόθεση ελάχιστο βαθμό Χημείας το 14).
- Κατά καιρούς έχει υποστηριχθεί με επιχειρήματα να πριμοδοτείται η επιθυμία του υποψηφίου να σπουδάσει συγκεκριμένη επιστήμη, με βάση τη σειρά προτίμησης κατά τη δήλωση των διαφόρων πανεπιστημιακών τμημάτων. Είναι όμως εύλογο η προτίμηση αυτή να συνοδεύεται από την ικανότητα του μαθητή σε συγκεκριμένο μάθημα. Για το λόγο αυτό θα πρέπει ένα μάθημα, εκείνο που συνδέεται άμεσα με κάθε Πανεπιστημιακό Τμήμα να έχει σημαντικά υψηλό συντελεστή βαρύτητας.
- Θα μπορούσε να εξετασθεί το ενδεχόμενο για κάποια τμήματα (χαμηλής ζήτησης) της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, η εισαγωγή να γίνεται μόνο με το βαθμό του Εθνικού Απολυτηρίου.

4. Επίλογος.

Πιστεύουμε πως η πρόταση που κατατίθεται είναι τεκμηριωμένη, εφαρμόσιμη και μπορεί να αποτελέσει τη βάση συζήτησης για το χαρακτήρα της ανώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Θα μπορούσε προφανώς να διατυπωθούν προτάσεις για διαφορετικό συνδυασμό ομάδων προσανατολισμού π.χ. να δημιουργηθούν 3 ή 4 ομάδες στη Γ' Λυκείου. Κάθε προτεινόμενο μοντέλο έχει πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα. Το μοντέλο των 2 κατευθύνσεων σε κάθε τάξη Β' και Γ' έχει το μεγάλο πλεονέκτημα της εύκολης εφαρμογής σε κάθε Λύκειο της χώρας, όσο απομακρυσμένο και αν είναι. Παράλληλα, εξασφαλίζεται η παροχή σφαιρικής μόρφωσης σε όλους τους μαθητές και των τριών τάξεων του Λυκείου, σε συνδυασμό με τα ενδιαφέροντά τους, χωρίς να απαξιώνεται κανένα διδασκόμενο μάθημα. Ακόμη, το προτεινόμενο μοντέλο δίνει στους μαθητές τη δυνατότητα πρόσβασης σε εύρος πανεπιστημιακών τμημάτων ανάλογο του αριθμού των μαθημάτων που οι ίδιοι θα επιλέξουν να εξετασθούν πανελλαδικά.

Είναι προφανές ότι υπάρχουν λεπτά σημεία που θα πρέπει να συζητηθούν διεξοδικά. Για παράδειγμα το αδιάβλητο της διαδικασίας που σχετίζεται με το σύστημα βαθμολόγησης των γραπτών στην Α' και Β' τάξη, καθώς και το γεγονός ότι θα εντατικοποιηθεί η φοίτηση στο Λύκειο. Επίσης η Τράπεζα Θεμάτων θα πρέπει να περιλαμβάνει θέματα τα οποία να καλύπτουν το σύνολο της ύλης, να έχουν βαθμό δυσκολίας ανάλογο των τιθέμενων από την πολιτεία διδακτικών στόχων, να είναι σταθμισμένα και μεταξύ τους ισοδύναμα. Επειδή δε είναι διαπιστωμένο ότι τα θέματα των εξετάσεων καθορίζουν εν πολλοίς το πλαίσιο διδασκαλίας, τα θέματα θα πρέπει να αξιολογούν πέρα από τη γνώση, την κριτική ικανότητα και τουλάχιστον σε κάποια μαθήματα γενικής παιδείας να μην εστιάζουν στη λεπτομέρεια. Θα πρέπει όμως να γίνει αντιληπτό ότι α) δεν υπάρχουν μαγικές λύσεις και β) η χαλάρωση του Λυκείου μπορεί να είναι ευχάριστη για τους μαθητές δεν είναι όμως προς όφελος ούτε δικό τους ούτε της κοινωνίας.

Επίσης, επισημαίνουμε ότι πέρα από τις προτεινόμενες αλλαγές στην αρχιτεκτονική του Λυκείου, μαζί με την απαραίτητη μέριμνα της πολιτείας για την έγκαιρη στελέχωση των σχολείων, απαιτούνται εξίσου σημαντικές αλλαγές στο ποιοτικό περιεχόμενο της διδασκαλίας, με σύγχρονα Προγράμματα Σπουδών, ανανεωμένα σχολικά εγχειρίδια καθώς και προώθηση διδακτικών

προσεγγίσεων που θα καλλιεργούν την κριτική σκέψη. Σε όλα αυτά η Πανελλήνια Ένωση Σχολικών Συμβούλων, όπως πάντα με καθαρά εκπαιδευτικό και επιστημονικό λόγο, στηριζόμενη στον πλούτο γνώσεων και εμπειριών των μελών της, είναι στη διάθεση του υπουργείου και του κοινοβουλίου, για να βοηθήσει στη βελτίωση της παρεχόμενης εκπαίδευσης στο Λύκειο και γενικότερα στην εκπαίδευση, προς όφελος του ελληνικού λαού και της κοινωνίας.

Για το ΔΣ της ΠΕΣΣ

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑΤΟΣ ΓΙΩΡΓΟΣ

Η ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΑΡΒΑΝΙΤΗ - ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ ΤΟΤΑ